
El nom dels gots - Marquesat de Gotia

Autor:

Data de publicació: 04-09-2023

Les inscripcions rúniques a l'anell de Pietroassa proporcionen proves crítiques sobre el nom dels gots

El Marquesat de Gotia és un territori que comprèn el nord-est de la península ibèrica (actual Catalunya) i continua al nord dels Pirineus pel sud-oest de l'actual França. En els temps de la Marca Hispànica, Gotia (en llatí, Gothia) és el nom que els francs van donar a la regió habitada pels gots (visigots) i que va caure en el seu poder a partir del 759 fins a la conquesta de Barcelona el 801. S'aplicava tant a la Septimània com a l'avui anomenada Catalunya Vella.

El nom de Gotia es va fer servir perquè aquesta zona havia estat part del regne visigot des del segle V i molts nobles visigots s'havien refugiat a la zona després de la conquesta musulmana de la península ibèrica.

La Gotia va estar ocasionalment regida per ducs. El duc (dux) era un dels comtes del territori que havia aconseguit regir diversos dels comtats veïns; si aquests comtats eren, a més, fronterers, podia ostentar també el títol de marquès (marxi). L'últim governant que va tenir el títol de duc de Gotia va ser el comte de Barcelona Borrell II.1

El nom de Gòtia i el nom dels gots és un dels temes més discutits en la filologia germànica. [1][2] És registrat per primera vegada per escriptors grecoromans al segle III dC, tot i que els noms que probablement estan relacionats apareixen abans. Derivat del proto germànic *Gutʰz ~ *Gutaniz, està estretament relacionat i probablement significa el mateix que els noms tant dels Geats del sud de Suècia com dels Gutes de Gotland. Les implicacions d'aquestes similituds, i el significat real del nom gòtic, són discutides en l'erudició. Tot i que els gots han desaparegut com a poble, el seu nom ha sobreviscut en diverses denominacions fins als nostres dies.

Contingut

Endònim i exònim[modifica | edita el codi]

En la llengua gòtica, els gots es referien a si mateixos col·lectivament com el Gut-þiuda "poble gòtic", testimoniats com a datiu singular Gutþiudai. [1][3] Gutthiuda també podria significar "Terra del poble gòtic". [4]

El nom dels gots va ser probablement registrat per primera vegada pels escriptors grecs i romans com Gutones, un exònim que es refereix a un poble que habitava a la regió del Vístula durant el segle 1-2 dC. Gradualment, les formes escrites amb "o" en lloc de "u", i "th" en lloc de simple "t", van passar a dominar tant en llatí (per exemple, Gothi) com en grec (?????). [5] Dins de les llengües germàniques medievals, els gots estan testimoniats com a gotan (plural) en anglès antic i com a goti (singular) en nòrdic antic. [6][7]

Una variant germànica del nom, *Gutan- (Got), es dedueix d'una forma genitiva plural gutani, que es troba a la inscripció de Pietroassa i possiblement equivalent al gòtic bíblic Gutani?, i de l'esmentada forma germanollatina Gutones ~ Gotones. [7][1][8][9]

Es creu que un altre grup d'etnònims relacionats està testificat a Escandinàvia, on les formes més antigues del nom dels Geats es van construir a partir d'una arrel Gaut-. Podria tractar-se d'una forma ablauta de Gut-, tot i que també s'ha proposat que aquesta era la tija normal corresponent a *Gutans, malgrat la vocal diferent. [10][11]

Etimologia[modifica | edita el codi]

La forma protogermànica del gòtic es reconstrueix com *Gutaz (pl. *Gut?z), que va coexistir amb una variant an-tija *Gut?(n) (pl. *Gutaniz) observable en les formes Gutones i gutani. [7][12][13] *Gutaz també va ser manllevat al protobàltic com *Gudaz, com ho testifica el prefix prussià antic gud- (en els topònims) i en el nom lituà Gùdas, que significa 'polonès' o 'bielorús', aquí transferit als pobles que van substituir els gots al sud del seu territori. [6][7]

Etimologia del nom 'got'.

Aquestes formes són idèntiques al nom protogermànic reconstruït dels gutes (nòrdic antic pl. Gutar ~ Gotar < *Gut?z), una tribu germànica septentrional que habitava a l'illa de Gotland. [6][14][12] L'adjectiu gutniskr ~ gotniskr ("gòtic, gutnish"), que descendeix d'un anterior *gutan-iska?, i el substantiu gutnar ~ gotnar ("homes"), la forma ancestral del qual és *gutaniz, també donen evidència de l'an-tija. [6][14] Els estudiosos han assenyalat que les fonts del nòrdic antic no distingeixen entre gutes i gots. [6][12]

L'etnònim Geats (o Gauts; El nòrdic antic gautar) prové del protogermànic *Gaut?z (singular *Gautaz), [15][16][12] que comparteix la mateixa etimologia i possiblement el mateix significat que *Gut?z ~ *Gutaniz. [15][17] L'arrel gaut- també es pot trobar en els noms del riu Göta älv a Suècia, a Götaland (la pàtria sueca dels Geats/Gauts), i en el nom de *Gaut (PGmc *Gautaz), l'avantpassat mític dels gots testimoni per Jordanes com Gapt. [8][18][19] L'arrel gut- també està possiblement testificada a Guthalus, un riu de Germània esmentat per Plini el Vell i que podria referir-se a un "riu gòtic". [19]

Generalment es creu que les arrels gut- i gaut- estan relacionades amb el verb protogermànic *geutanan, que significa "abocar" (cf. Goth. giutan), [20][1][21] que al seu torn deriva de l'arrel protoindoeuropea *?hewd- ("abocar"). [22] No està clar, però, si el nom *Gutaz prové de *Gautaz o a l'inrevés, o bé directament del verb *geutanan. [20]

En qualsevol cas, com explica Wolfram, l'existència de diversos pobles que comparteixen aquest nom no implica necessàriament migracions a gran escala d'un sol poble unificat: "no pobles sencers, sinó petits clans d'èxit, portadors de tradicions prestigioses, van emigrar i es van convertir en els fundadors de noves gents". [23]

Significat[modifica | edita el codi]

Tot i que l'etimologia del nom gòtic connecta amb paraules per abocar, el seu significat real continua sent incert. [2] S'han suggerit diverses interpretacions: l'abocament podria referir-se a un riu o una pàtria inundada, el nom podria significar "persones" en el sentit de ser "escampadors de llavors" o "progenitors", o bé referir-se al nom d'un avantpassat. [21][24]

Wolfram interpreta el nom gòtic com a significat d'"homes", [25] i suggereix que podria haver significat "out-pourers" en el sentit de "llavor, els progenitors, els homes". [24] Alguns, inclòs Peter Heather, [26] també han suggerit que gots significaven "el poble". [1] En nòrdic antic, Goti pot significar "got" o "home", i gotnar significa "homes". [6]

Una altra teoria és interpretar els gots com els "escampadors de llavors", d'aquí els "sementals", "cavalls" o algun altre animal impregnant que podria haver estat una divinitat. El terme goti s'utilitza en islandès antic per "cavall". [21][1] L'arrel gut- també es troba en un nòrdic antic i més tard en verbs escandinaus que significa "parir". Per aquest motiu, el lingüista islandès Ásgeir Blöndal Magnússon va suggerir que el nom gòtic podria haver-se referit als "nascuts i criats" al nord. [27]

Com que la paraula gòtic està estretament relacionada amb el verb protogermànic "abocar", Anders Kaliff ha afavorit la idea que el nom gòtic pot significar "la gent que viu on el riu té la seva desembocadura" o "la gent que està connectada pels rius i el mar". [28]

Jordanes escriu a Getica que l'ancestre dels gots es deia Gapt (protogermànic: *Gaut). [15][8] A Escandinàvia, Gaut era considerat com una manifestació del déu germànic Odin, [29] i els Geats van derivar el seu etnònim d'aquest nom. Els geats i els llombards reials i anglosaxons reclamaven descendència de Gaut. [30] Wolfram assenyalava que el nom gòtic pot significar "fills de Gaut". [21]

Independentment del significat del nom gòtic, Herwig Wolfram escriu que és segur que "el nom tribal gots significa el mateix que Gauts". Segons Wolfram, això té més importància que el seu significat real. [21] Elias Wessén escriu que és impossible separar les paraules Gutar, Götar, gots, *gutans i Gauti l'un de l'altre; Tots signifiquen el mateix. [31][32]

Atestats[modifica | edita el codi]

Vegeu també: Gutes, Gauts i Gotones

Generalment es creu que el nom dels gots va ser testimoni per primera vegada per escrits grecoromans al segle 1 dC en la forma Gutones. [9][33][34] Aquest nom es va aplicar als pobles situats prop del baix Vístula. [2] Herwig Wolfram suggereix que Gutones podria haver significat gots "joves" o "grans" gots. [35]

El geògraf grec Estrabó esmenta un poble anomenat els butones (grec: ????????), que va quedar sota el domini del rei marcomà Maroboduus. [36][37] La majoria dels estudiosos creuen que aquest nom s'hauria de corregir a Gutones (grec: ????????). [38][9][39] Thorsten Andersson, Peter Heather i Wolfram consideren Estrabó com el primer escriptor que va esmentar el nom gòtic. [9][33][34][40]

Dècades després d'Estrabó, en la seva Història Natural, Plini el Vell esmenta els gutones com un dels pobles de Germània. [41][42][43] En un capítol anterior, Plini escriu que el viatger del segle IV aC Pitees es va trobar amb un poble anomenat els Guiones a Germània. [4] Aquest nom és sovint corregit a Gutones, però s'han proposat diverses altres emendacions per al text de Plini. [44][15]

A l'obra Germània, publicada uns anys després de Plini, Tàcit esmenta els gotons/gotons com un dels germànics. [46][47][48] En una obra posterior, Els Annals, Tàcit torna a esmentar els Gotones. [49][47][50] El nom Gotones/Gothones esmentat per Tàcit es considera generalment el mateix que Gutones. [39][51]

En la seva obra Geografia, el geògraf del segle II Ptolemeu esmenta els gutones/gitons com un dels pobles de Sarmàcia. [2][52][53] També esmenta els gutae/gutae/goutai del sud d'Escandí. [54][55][12] Aquestes últimes són variants del nom dels Geats i estretament relacionades amb el nom dels gots. [54]

Després de Ptolemeu, el nom gòtic no es torna a testificar fins a finals del segle 3, quan el nom gots (llatí: Gothi) es registra explícitament per primera vegada per a un grup de pobles que viuen al nord del Danubi. [2] El nom gòtic està testimoni en la famosa inscripció trilingüe de Sapor I a Naqsh-e Rostam, que està datada el 262. [2] Segons Sapor, "Quan vaig arribar per primera vegada al tron imperial, Cèsar gordià (Gordià III) va reunir una força de gots i alemanys de tota Roma i va fer una incursió a Assíria contra l'imperi ari i nosaltres". [56] La inscripció persa mitjana està danyada en aquest punt, però el part llegeix Gvt (gots) i el grec Gouththon ("de gots"). [57]

L'any 269 l'emperador romà Claudi II va assumir el nom de Claudi Gotic. [2] No hi ha fonts antigues que estableixin una connexió entre els noms gutones i gots. [58][59] No obstant això, filòlegs i lingüistes no tenen cap dubte que es tracta dels mateixos noms. [51][60] L'historiador Arne Sørensen, d'altra banda, argumenta que les similituds entre els noms no són significatives. [58] Heather ha argumentat que, tot i que aquest nom similar podria ser una "semblança accidental", també hi havia altres noms ètnics, els vàndals i els rugii, que es trobaven en el que ara és Polònia al segle 1, que es van trobar de manera similar al sud dels Carpats a prop dels gots en segles posteriors. [61]

Una inscripció rúnica a l'anell de Pietroassa es pot llegir com Gutaniwiheilag, que normalment s'interpreta com "l'herència sagrada dels gots". [62] El nom Gutani probablement reflecteix una forma de l'endònim gòtic *Gutans. [63][8] Alternativament reflecteix una forma de l'etnònim dels gutes. [62]

Llegat[modifica | edita el codi]

El nom gots es va aplicar de vegades també a diversos pobles no gots, inclosos borgonyons, vàndals, gèpides, rugis, sciris i fins i tot els alans no germànics. Malgrat l'escassa testificació de les seves llengües, aquests pobles, amb l'excepció dels alans, sovint són anomenats pobles germànics orientals. Herwig Wolfram ha proposat que tots aquests pobles encara siguin anomenats pobles gots. [64]

Des de finals del segle 4, la regió de Dàcia als Balcans va arribar a ser coneguda com Gòtia, ja que aquesta regió havia caigut sota el control dels gots. [2] Dins de l'Imperi Romà els dos grans grups gòtics eren els visigots i els ostrogots. El nom ostrogot està testimoni a Milà el 392, mentre que el nom visigot va ser inventat per Cassiodor segles més tard, havent estat anteriorment simplement Vesi. Segons Wolfram, els visigots signifiquen "els gots bons" o "els nobles", mentre que els ostrogots signifiquen "gots del sol naixent" o "gots glorificats pel sol naixent", és a dir, "gots orientals". [65] La Taula Franca de Nacions del segle 6 es refereix als gots romanitzats d'Espanya com Valagothi. [65]

Al segle 6, Procopi i Jordanes esmenten els Gautoi i Gauthigots d'Escandina. Probablement es tractava de Geats. [15][2] Jordanes també escriu que l'àrea poblada pels gots sota el rei Berig encara es deia Gothiscandza. [66] Aquest nom significa "gòtic-escandí" o "costa gòtica". [2]

Al 8th segle, l'àrea de Septimània a l'Imperi Carolingi era coneguda com Gotia. Aquesta zona havia estat anteriorment sota control de visigots. Del 8th al 10th segle, un poble anomenat els gotogrecs s'esmenten com que viuen a la costa occidental d'Àsia Menor. Sovint es suggereix que la regió espanyola Catalunya és un compost de Gòtia-Alània, però

probablement no és així. [2]

A partir del segle 12, l'art i l'arquitectura que se suposa que no tenen refinament van ser rebutjats com a "gòtics". Des del segle 15, el nom s'havia apropiat per a estils específics que ara es coneixen com a art gòtic i arquitectura gòtica. [67]

A l'Imperi Rus, els lituans es referien als russos pejorativament amb el nom de Gudas (és a dir, Gudes). Aquest nom està testimoniats des del segle 16, però es creu que és molt antic. Els lingüistes han suggerit que aquest és un nom vernacle dels gots. S'han proposat connexions entre aquest nom i Gdynia i Gdańsk, però això és incert. [2]

A principis del segle xx, el filòleg danès Gudmund Schütte va advocar per canviar el nom dels pobles germànics a pobles gotònics, perquè considerava el nom dels gots el primer etnònim germànic registrat. [68]

El nom gòtic sobreviu en els noms de Götaland i Gotland, que segons Wolfram són "noms gòtic-gàutics reals". [2] En castellà el nom gòtic sobreviu en la paraula godo, que significa 'noble' o 'ric'. [3] A Canàries, Xile, Bolívia, Cuba i Equador, és o ha estat pejoratiu per als peninsulars (procedents de la part espanyola de la península Ibèrica), [69] que afirmarien tenir pura sang gòtica noble en oposició al dubtós pedigrí dels locals.

Importància històrica[modifica | edita el codi]

L'origen i el significat del nom dels gots sovint es considera de gran importància per a la investigació sobre els orígens dels gots. [70] Basant-se en l'evidència del nom, Piergiuseppe Scardigli escriu que és impossible negar que hi havia una relació entre els geats i els gots. [71]

Basant-se en la similitud entre el nom gòtic i els dels Gutes i Geats, estudiosos com Wolfram han suggerit que els gots podrien haver estat una branca de qualsevol d'aquests pobles. [15][72] Wolfram significa això no en un sentit "biològic", sinó en el sentit que "prestigi que porta noms" es podria portar entre grups de persones. [73]

Anders Kaliff i Ludwig Rübkeil suggereixen que els gots, gutes i geats eren més aviat en un moment part de la mateixa comunitat de comerciants-guerrers actius a banda i banda del mar Bàltic. [28][15]

Ásgeir Blöndal Magnússon va suggerir que el nom dels gots, gutes i geats podria haver-se aplicat originalment a un grup germànic del nord-est natiu d'Escandinàvia, que es distingien de les tribus germàniques més meridionals d'influència celta conegudes com a teutons. Aquesta distinció es podria reflectir en els conflictes entre els Æsir i Vanir en la mitologia nòrdica. Els Vanir van ser particularment venerats a Suècia (vegeu Yngvi i Freyr), mentre que les sagues registren que Odin i els Æsir van arribar a Escandinàvia des del sud. Aquesta suposada fractura podria ser la raó per la qual ha estat difícil documentar cap endònim comú entre els primers pobles germànics. [27]

Altres noms[modifica | edita el codi]

Quan s'esmenta pels erudits grecoromans del 3r segle dC, els gots es refereixen sovint com escites. [74] Ja a la primera meitat del segle III, Dexippos, l'escriptura del qual només ha sobreviscut en fragments, es va referir als gots del seu temps com a escites, tot i que pels fragments supervivents no tenia necessàriament la intenció d'afirmar que tinguessin orígens comuns. [75][76]

A partir del segle 4 autors com Clàudia, Orosi, Sant Jeroni i Agustí d'Hipona fent una equació més senzilla entre els gots als getes, una tradició seguida més tard per Cassiodor, Jordanes i Isidor de Sevilla. [74][77][78] No obstant això, els historiadors moderns han conclòs que aquesta equació és certament incorrecta. [74]

A finals del 4th segle dC, Ambròs va equiparar els gots a Gog al Llibre d'Ezequiel, que estava associat amb els bàrbars del nord. [74][79] Isidor de Sevilla va suggerir més tard que aquesta proposta devia ser assumida per autors anteriors a causa de la similitud de so entre "Gog" i "Gòtic". [80]

Vegeu també[modifica | edita el codi]

Nom gòtic

Gòtic

Teoria de Götaland

Nom dels francs

Teodisc

Suecs (tribu germànica)#Etymology

Noms dels celtes

Notes i fonts[modifica | edita el codi]
Notes[modifica | edita el codi]

- ^ Jump up to:un b c d e f Lehmann 1986, p. 163–164.
- ^ Jump up to:un b c d e f g h i j k l Wolfram 1990, p. 19–24.
- ^ Jump up to:un b Scardigli 2002, p. 557.
- ^ Wolfram 1990, p. 20, 22, 90.
- ^ Lehmann (1986, p. 164) i Andersson (1998b, p. 402) citen els exemples recollits per Schönfeld el 1911 (p.120–p.123).
- ^ Jump up to:un b c d e f de Vries 1962, p. 183.
- ^ Jump up to:un b c d Orel 2003, p. 147.
- ^ Jump up to:un b c d Brink 2002, p. 688.
- ^ Jump up to:un b c d Andersson 1998b, p. 402.
- ^ Brink 2002.
- ^ Rübekeil 2002.
- ^ Jump up to:un b c d e f Strid 2011, p. 43.
- ^ Haubrichs, Wolfgang (2017). "Krieg, Volk und Verwandtschaft. Zur Struktur und kulturellen Signifikanz ostgotischer Frauennamen". Archiv für Kulturgeschichte. 99 (2): 297–340. DOI:10.7788/AKG-2017-990202. ISSN 0003-9233. S2CID 186900650. ostgerm. *gutô ,Gotin'
- ^ Jump up to:un b Brink 2002, p. 688; Brink 2008, p. 90, 110
- ^ Jump up to:un B C D E F G Rübekeil 2002, pp. 603–604.
- ^ Brink 2008, p. 90, 110.
- ^ Andersson 1996, p. 13ff.
- ^ Orel 2003, p. 129.
- ^ Jump up to:un b Wolfram 1990, p. 20–21.
- ^ Jump up to:un b Orel 2003, p. 129, 147.
- ^ Jump up to:un b c d e Wolfram 1990, p. 21.
- ^ Lehmann 1986, p. 156.
- ^ Wolfram 1990, p. 39.
- ^ Jump up to:un b Wolfram 2004, p. 47.
- ^ Wolfram 1990, p. 12.
- ^ Bruc 2018, p. 673.
- ^ Jump up to:un b Kristinsson 2010, p. 144, 175.
- ^ Jump up to:un b Kaliff 2008, p. 236.
- ^ Wolfram 1990, p. 110.
- ^ Wolfram 1997, p. 26–28.
- ^ Kaliff 2008, p. 225.
- ^ Wessén 1969, p. 28.
- ^ Jump up to:un b Wolfram 1990, pp. 12–13, 20, 23: "Els gots —o gutones, com els anomenaven les fonts romanes... Els immigrants gutònics es van convertir en gots en el mateix moment en què el món mediterrani els considerava "escites"... El nom gòtic apareix per primera vegada entre el 16 i el 18 dC. No trobem, però, la forma forta Gutī, sinó només la forma derivada Gutones... A partir d'ara, sempre que s'esmenten els Gutones i els Gutī, aquests termes es refereixen als gots."
- ^ Jump up to:un b Heather 1998, p. 2, 21, 30. "Els gots s'esmenten per primera vegada ocupant territori en el que avui és Polònia al segle I dC... La història de les persones etiquetades com a "gots" abasta així 700 anys ... La cultura Wielbark... va prendre forma a mitjans del segle I dC... a Pomerània i terres a banda i banda del baix Vístula... És l'àmplia zona on les nostres poques fonts literàries situen un grup anomenat gots en aquesta època... Tàcit Germània 43-4 els situa no del tot a la costa bàltica; Ptolemeu Geografia 3.5.8 els situa a l'est del Vístula; Estrabó Geografia 7.1.3 (si Butones s'ha d'esmenar a Gutones) està àmpliament d'acord amb Tàcit... La informació mútuament confirmatòria de fonts antigues i el registre arqueològic suggereixen que els gots es poden identificar primer al costat del Vístula. És aquí on començarà aquest intent d'escriure la seva història".
- ^ Wolfram 1990, p. 20.
- ^ Estrabó 1924, llibre VII, cap. 1. Sec. 3
- ^ Christensen 2002, p. 32–33.
- ^ Estrabó 1924, llibre VII, cap. 1. Sec. 3. "Per a "Butones" és bastant segur que Estrabó va escriure "Gutones" (els gots)."
- ^ Jump up to:un b Christensen 2002, pp. 32–33, 38–39. "Durant el primer segle i mig dC, quatre autors esmenten un

poble normalment identificat amb 'els gots'. Semblen aparèixer per primera vegada en els escrits del geògraf Estrabó... Normalment s'assumeix que [els Butones/Gutones] són idèntics als gots... S'ha donat per fet que aquests Gotones eren idèntics als gots... Finalment, cap al 150, Klaudios Ptolemaios (o Ptolemeu) escriu sobre certs [Gutones/Gythones] que també s'identifiquen normalment amb "els gots"... Ptolemeu enumera els [Gutae], també identificats pels erudits gots amb els gots..."

^ Wolfram 1990, p. 20, 38: "El nom gòtic apareix per primera vegada entre el 16 i el 18 dC. No trobem, però, la forma forta Guti, sinó només la forma derivada Gutones... Van ser esmentats per primera vegada per Estrabó".

^ Plini 1855, llibre IV, cap. 28

^ Wolfram 1990, p. 40.

^ Christensen 2002, p. 34–35.

^ Plini 1855, llibre XXXVIII, cap. 11

^ Christensen 2002, p. 25–31.

^ Tàcit 1876a, XLIV

^ Jump up to:un b Wolfram 1990, p. 40–41.

^ Christensen 2002, p. 35–36.

^ Tàcit 1876b, 62

^ Christensen 2002, p. 36–38.

^ Jump up to:un b Bruc 2010, p. 115. En el període de dominació dàcia i sàrmata, grups coneguts com a gots - o potser 'gotons' o 'gutones' - habitaven terres molt al nord-oest, al costat del Bàltic. Tàcit els va situar allà a finals del segle i, i Ptolemeu va fer el mateix a la meitat del segle II, aquest últim explícitament entre diversos grups que es diu que habitaven la desembocadura del Vístula. Els filòlegs no tenen cap dubte, malgrat les diferents transliteracions al grec i al llatí, que és el mateix nom de grup que va canviar sobtadament el seu epicentre del nord de Polònia al mar Negre al segle III.

^ Ptolemeu 1932, 3.5

^ Wolfram 1990, p. 37–39.

^ Jump up to:un b Christensen 2002, p. 38–39.

^ Ptolemeu 1932, 2.10

^ Sprengling 1940, p. 363.

^ Sprengling 1940, pp. 360–361.

^ Jump up to:un b Christensen 2002, p. 343. "Possiblement s'haurien esmentat en algunes obres geogràfiques i etnogràfiques del segle I, però la similitud en els noms no és significativa, i cap autor antic els considera després els avantpassats dels gots... Ningú veu aquesta connexió, ni tan sols durant la Gran Migració. Cronològicament seria, és clar, una possibilitat força realista..."

^ Wolfram 1990, p. 13. "Cap etnògraf antic va establir una connexió entre els gots i els gutones. Els immigrants gutònics es van convertir en gots en el mateix moment en què el món mediterrani els considerava "escites".

^ Christensen 2002, p. 41. "No obstant això, els lingüistes creuen que hi ha una connexió indiscutible".

^ Bruc 1998, p. 115–116.

^ Jump up to:un b Strid 2010, p. 445.

^ Brink 2008, p. 104.

^ Wolfram 1990, p. 19–20.

^ Jump up to:un b Wolfram 1990, p. 24–26.

^ Jordanes 1908, p. IV (25).

^ Homan 2006, p. 49.

^ Schütte 1912, pp. 69–98.

^ "Godó". Diccionario de la lengua española (en castellà) (electrònica 23.3 ed.). Real Academia Española, Asociación de Academias de la Lengua Española. 2019. [Consulta: 12 agost 2020].

^ Scardigli 2002, p. 553.

^ Scardigli 2002, p. 556. "Que existeix una relació entre [els Geats] i els antics gots difícilment es pot negar, però explicar-ho és difícil".

^ Wolfram 1990, p. 23.

^ Per a un exemple de l'explicació de Wolfram vegeu [1].

^ Jump up to:un b c d Wolfram 1990, p. 28–29.

^ Christensen 2002, p. 233.

^ Wolfram 1990, p. 28.

^ Christensen 2002, p. 51.

^ Isidor de Sevilla 1970.

^ Christensen 2002, p. 44.

^ Christensen 2002, p. 313–314.

Isidor de Sevilla (1970). Història dels reis dels gots, vàndals i sueus. E.J. Brill.
Jordanes (1908). Els orígens i les gestes dels gots. Traducció de Mierow, Charles C. Premsa de la Universitat de Princeton.
Plini (1855). La Història Natural. Traducció de Bostock, John. Taylor i Francis.
Procopi (1914). Història de les guerres. Traducció de Dewing, Henry Bronson. Heinemann.
Ptolemeu (1932). Geografia. Biblioteca Pública de Nova York.
Estrabó (1924). La Geografia. Traducció de Jones, Horace Leonard. W. Heinemann.
Tàcit (1876a). Germania. Traducció de Church, Alfred John; Brodribb, William Jackson.
Tàcit (1876b). Els Annals. Traducció de Church, Alfred John; Brodribb, William Jackson.

Fonts modernes[modifica | edita el codi]

Andersson, Thorsten (1996). "Göter, Goter, Gutar" [Geats, gots, gutes]. Namn og Bygd (en suec). 84: 5-21. ISSN 0077-2704.
Andersson, Thorsten (1998b). «Goten: § 1. Namenkundliches". A Beck, Heinrich [en alemany]; Steuer, Heiko [en alemany]; Timpe, Dieter [en alemany] (eds.). Reallexikon der Germanischen Altertumskunde (en alemany). Vol. 12. De Gruyter. pàgines 402-403. ISBN 3-11-016227-X.
Brink, Stefan (2002). "Perspectives sociolingüístiques i contacte de llengües en protonòrdic". A Bandle, Oskar [en alemany] (ed.). Les llengües nòrdiques. Vol. 1. Walter de Gruyter. pàgines 685-690. ISBN 9783110148763.
Brink, Stefan (2008). "Gent i terra a Escandinàvia primerenca". A Garipzanov, Ildar H.; Geary, Patrick J.; Urbańczyk, Przemysław [en polonès] (eds.). Francs, homes del nord i eslaus. Cursor Mundi. Vol. 5. ISD. pàgines 87-112. ISBN 9782503526157.
Christensen, Arne Sørensen (2002). Cassiodor, Jordanes i la història dels gots: estudis sobre un mite migratori. Traducció de Flegal, Heidi. Museu Tusculanum Press. ISBN 87-7289-7104.
de Vries, Jan (1962). Altnordisches Etymologisches Wörterbuch (1977 ed.). Brill. ISBN 978-90-04-05436-3.
Bruc, Pere (1998). Els gots. Blackwell Publishing. ISBN 0-631-209-32-8.
Bruc, Pere (2010). Imperis i bàrbars: la caiguda de Roma i el naixement d'Europa. Oxford University Press. ISBN 9780199892266.
Homan, Roger (2006). L'art del sublim: principis de l'art i l'arquitectura cristiana. Ashgate Publishing. ISBN 0754650731.
Bruc, Pere (2018). "Gots". A Nicholson, Oliver (ed.). L'Oxford Dictionary of Late Antiquity. Oxford University Press. p. 673. ISBN 9780191744457. [Consulta: 25 gener 2020].
Kaliff, Anders (2008). "Els gots i Escandinàvia". A Biehl, P. F.; Rassamakin, Y. Ja. (eds.). Importació i imitació en arqueologia (PDF). Beier i Beran. pàgines 223-243. ISBN 978-3-937517-95-7. Arxivat de l'original el 4 març 2020.
Kristinsson, Axel (2010). Expansions: Competència i conquesta a Europa des de l'edat del bronze. ReykjavíkAkademían. ISBN 978-9979992219.
Lehmann, Winfried Philipp (1986). Diccionari etimològic gòtic. BRILLI. ISBN 9004081763.
Orel, Vladimir E. (2003). Manual d'etimologia germànica. Brill. ISBN 978-90-04-12875-0.
Rübekeil, Lluís (2002). "Escandinàvia a la llum de l'antiga tradició". A Bandle, Oskar [en alemany] (ed.). Les llengües nòrdiques. Vol. 1. Walter de Gruyter. pàgines 593-604. ISBN 9783110148763.
Scardigli, Piergiuseppe (2002). "Relacions lingüístiques nòrdic-gòtiques". A Bandle, Oskar [en alemany] (ed.). Les llengües nòrdiques. Vol. 1. Walter de Gruyter. pàgines 553-558. ISBN 9783110148763.
Schütte, Gudmund (desembre 1912). "Noms gòtics". Publicacions de la Societat per a l'Avanç de l'Estudi Escandinau. Societat per a l'Avanç de l'Estudi Escandinau. 1 (3): 69-98. JSTOR 40914903.
Sprengling, Martí (1940). ? «Shahpuhr I, el Gran a la Kaabah de Zoroastre (KZ)». L'American Journal of Semitic Languages and Literatures. 57 (4): 341–429. DOI:10.1086/370585. S2CID 170471113.
Strid, Jan Paul (gener 2010). "L'origen dels gots des d'una perspectiva topolingüística: una proposta breu". Evolució de les llengües del nord-oest d'Europa. Editorial John Benjamins. 58 (59): 443–452. DOI:10.1075/nowele.58-59.16str.
Strid, Jan Paul (2011). "Resseguint els gots". A Kaliff, Anders; Munkhammar, Lars (eds.). Wulfila 311-2011 (PDF). Acta Universitatis Upsaliensis. pàgines 41-54. ISBN 9789155486648. Arxivat de l'original el 5 març 2020.
Wessén, Elias (1969). ? «Nordiska folkstammar och folknamn» [Tribus i etnònims nòrdics] (PDF). Fornvännen (en suec). Reial Acadèmia Sueca de Lletres, Història i Antiguitats. 14: 14-36.
Wolfram, Herrmann (1990). Història dels gots. Traducció de Dunlap, Thomas J. University of California Press. ISBN 0520069838.
Wolfram, Herrmann (1997). L'Imperi Romà i els seus pobles germànics. Universitat de Califòrnia Press. ISBN

Wolfram, Herwig (2004). "Origo Gentis: la literatura d'origens germànics". A Murdoch, Brian; Llegiu, Malcolm (eds.). *Literatura i cultura germàniques primerenques*. Boydell i cerveser. pàgines 39-54. ISBN 157113199X.

Per llegir més[modifica | edita el codi]

Andersson, Thorsten (1998a). "Gøtar" [Geats]. A Beck, Heinrich [en alemany]; Steuer, Heiko [en alemany]; Timpe, Dieter [en alemany] (eds.). *Reallexikon der Germanischen Altertumskunde* (en alemany). Vol. 12. De Gruyter. pàgines 278-283. ISBN 3-11-016227-X.

Andersson, Thorsten (2015). "Goter, gutar och götar" [Gots, gutes i geats]. *Namn og Bygd* (en suec): 125–127. ISSN 0077-2704.

Collitz, Hermann (1897). "Der Name der Goten bei Griechen und Römern" [El nom dels gots entre grecs i romans]. *Revista de Filologia Anglesa i Germànica* (en alemany). 1 (2): 220–238. JSTOR 27698996.

Dickens, Marc (2018). "Escites". A Nicholson, Oliver (ed.). *L'Oxford Dictionary of Late Antiquity*. Oxford University Press. pàgines 1346-1347. ISBN 9780191744457.

Hinds, Kathryn (2010). *Gots*. Marshall Cavendish. ISBN 978-0761445166.

Lottner, C. [en alemany] (1856). "Der name der Goten" [El nom dels gots]. *Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung auf dem Gebiete des Deutschen, Griechischen und Lateinischen* (en alemany). 5 (3): 153–155. JSTOR 40844460.

Schütte, Gudmund (1929). "§ 24. Derivació de 'gots'". *Els nostres avantpassats*. Vol. 1. Traducció de Young, Jean. Cambridge University Press. pàgines 30-35. ISBN 978-1-107-67478-3.

Schütte, Gudmund (1933). «B. §§ 116-127. La branca gòtica: § 116. Nom.". *Els nostres avantpassats*. Vol. 2. Traducció de Young, Jean. Cambridge University Press. pàgines 7-9. ISBN 978-1-10767723-4.

Strid, Jan Paul (2008). ? «De Origine Gothorum» (PDF). A Bruus, Mette; Lindberg, Carl-Erik; Nielsen, Hans Frede (eds.). *Taller Gotisk [Taller de Gòtic]* (PDF). *Mindre Skrifter* (en suec). Vol. 26. Centre per a la Universitat Middelalderstudier Syddansk. pàgines 23-35. ISSN 1601-1899.

Vasmer, Max (1942). "Ein vandalischer Name der Goten" [Un nom vandàlic dels gots]. *Studia Neophilologica* (en alemany). 14: 132-134. DOI:10.1080/00393274208586912.